

Korken beitelag
v/Randi Pedersen
8264 ENGAN

Saksb.: Gunn Karstensen
e-post: fmnogka@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 16 70
Vår ref: 2015/2318
Deres ref:
Vår dato: 09.04.2015
Deres dato: 08.04.2015
Arkivkode: 433.52

Avslag på søknad om uttak av gaupe - Korken beitelag

Fylkesmannen viser til søknad av 07.04.2015 fra Korken beitelag om uttak av gaupe før beitesesongen 2015.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland avslår søknad av 07.04.2015 fra Korken beitelag om uttak av gaupe.

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9.

Lovgrunnlag

Miljødirektoratet har i vedtak av 10.02.2015 fastsatt en kvote på 3 betinga fellingstillatelser for gaupe i Nordland i perioden 16.02.2015 – 31.05.2015.

Fellingstillatelse gis for å forhindre at rovvilt gjør skade på bufe og tamrein. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland heter det blant annet:

"Ved vurdering av skadefelling som et tapsforebyggende tiltak ønsker Rovviltnemnda at det legges vekt på følgende forhold:

- *Om tapssituasjonen er i samsvar med kriteriene for en akutt tapssituasjon.*
- *Om andre forebyggende tiltak er vurdert eller utprøvd og ikke har vist seg å fungere.*
- *Bestandssituasjonen for den aktuelle rovviltarten.*
- *Om bestandsmålet er oppnådd i det aktuelle delområdet i Nordland. Dette skal også tillegges vekt selv om bestandsmålet for fylket sett under ett ikke er oppnådd.*
- *Ut i fra en generell vurdering er det mindre aktuelt å tillate skadefelling på slutten av beitesesongen for sau, enn i starten. Dette fordi tidlig nedsanking er et effektivt tiltak som er godt egna på slutten av beitesesongen, i motsetning til skadefelling som i gjentatte sesonger har vist seg vanskelig å lykkes med.*
- *Om tapssituasjonen er innenfor prioritert beiteområde eller kalvingsområde, i de utvalgte kyststrøkene (jf. kap. 4.2) eller i Lofoten/Vesterålen, ønsker Rovviltnemnda en lav terskel for skadefelling av store rovdyr. Det kan i disse områdene være aktuelt med skadefelling selv om kriteriene for en akutt tapssituasjon ikke er klart oppfylt.*
- *Områdets betydning som beiteområde for sau eller rein."*

Videre i forvaltningsplanen er det fastsatt følgende kriterier for en akutt tapssituasjon:

"Om det foreligger en akutt tapssituasjon på sau og lam vil bli vurdert ut i fra:

- Antall sau og lam dokumentert tatt av fredet rovvilt, tap siste uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau i beiteområdet vil være av betydning. Ved søknad om skadefelling vil antall dokumenterte til den aktuelle rovviltart være avgjørende, samt om andre forebyggende tiltak for å hindre tap er forsøkt i tilstrekkelig grad.*
- Anslått antall sau som mangler ut i fra søyenes kodemerking, samt opplysninger om at enkelte søyer tar seg av flere lam enn sine egne. Disse opplysninger innhenter beitebrukerne ved tilsyn av sauene i utmarka.*
- Historiske tap i det aktuelle området skal vektlegges.*
- I prioriterte beiteområder skal terskelen for iverksettelse av tiltak, i form av for eksempel skadefelling, være vesentlig lavere."*

Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, jf. rovviltforskriftens § 9 om fylkesmannens myndighet til iverksettelse av betinget skadefelling. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark
- b) skadenes omfang og utvikling
- c) potensialet for framtidige skader
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, og som samlet er å betrakte som vesentlige, ligger i kjernen av bestemmelsens virkeområde.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven §§ 1 og 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige leveområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8. Fylkesmannen legger til grunn at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om gaupas bestandssituasjon. Vi vil i den forbindelse vise til beskrivelsen av bestandssituasjonen for gaupe i Nordland nedenfor, samt til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Vi viser også til vurderinger gjort i vedtak om kvote for betinget skadefelling i brev av 10.02.2015 fra Miljødirektoratet. Fylkesmannen legger til grunn at kravene i § 8 er oppfylt. Førre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner

hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen har i forbindelse med vurdering av skadefelling tatt hensyn til kjent kunnskap om avgang av gaupe gjennom kvotejakt og annen kjent avgang av gaupe. Saken gjelder skadefelling av gaupe for å forebygge tap av sau, og vi anser at §§ 11 og 12 i naturmangfoldloven ikke er relevant i denne saken.

Gaupebestanden i Nordland

I region 7 (Nordland) er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av gaupe. Registrert bestand har ligget noe under fastsatt bestandsmål de siste 5 årene. I 2014 godkjente Rovdata 4 familiegrupper i Nordland, og registrert bestand ligger følgelig under fastsatt bestandsmål.

I vedtatt forvaltningsplan er det mål om at det skal være 3 årlige ynglinger av gaupe i Nordfylket. Så langt inneværende vinter er det ikke sporet familiegrupper av gaupe i Sørfold. Endelig vurdering av antall godkjente familiegrupper inneværende vinter publiseres av Rovdata innen 15. mai.

Kjent avgang av gaupe i Nordland i vinter er på 3 dyr, hvorav 2 voksne hunngauper. Disse 3 ble felt i Hattfjelldal, Hemnes og Grane.

Søknaden fra Korken Beitelag

Søknaden er begrunnet med at det ikke ble felt gaupe i ordinær jakttid. Det ble observert spor både i jakttiden og etterpå. På bakgrunn av fjorårets beitesesong med store tap der ett kadaver med sikkerhet kunne fastslås å være gaupedrept, frykter søker at det vil bli store tap også denne beitesesongen hvis ingenting blir gjort.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt.

Miljødirektoratet fastsatte en kvote på 6 gauper, hvorav inntil 3 voksne hunngauper, for årets kvotejakt. Det ble ikke felt gauper i Sørfold under kvotejakta. I beitesesongen 2014 ble det dokumentert ett lam tatt av gaupe den 28.09.2014.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht prinsippet om geografisk differensiering. For rovviltregion 7 – Nordland har bestanden av gaupe vært under det regionale bestandsmålet de fem siste årene. Det er også sannsynlig at regionen ikke når det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen inneværende år. Dette tillegges vekt i våre vurderinger om evt. skadefellinger i fylket, og det vil denne vinteren generelt være en høyere terskel enn tidligere for å innvilge skadefelling i områder med mål om yngling av gaupe. Sørfold kommune omfatter både areal prioritert til beitedyr og areal prioritert til rovvilt. Sagfjorden ligger i prioritert beiteområde.

I rovviltforskriftens bestemmelser om skadefelling framgår det at tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, og som samlet sett er å betrakte som vesentlige, ligger i kjernen av bestemmelsens virkeområde. I en situasjon hvor vi er under bestandsmålet og hvor vi har en begrenset kvote for betinget skadefelling, vurderer vi at det på denne tiden av året er riktig å prioritere skadefelling til situasjoner med akutte pågående tap i reindrifta.

Det er ikke dokumentert tap av rein til gaupe innenfor Sørfold kommune siden vinteren 2012/2013, og det foreligger ingen opplysninger om tapssituasjoner i reindrifta i kommunen inneværende vinter. Det foreligger etter vår vurdering ingen akutt tapssituasjon i det aktuelle området, og vi finner ikke grunnlag for å gi tillatelse til skadefelling som omsøkt.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Gunn Karstensen
seniorkonsulent

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi:

Miljødirektoratet (Miljøvedtaksregisteret)
Sørfold kommune (e-post)
Foreningen Våre Rovdyr (e-post)
Mattilsynet (e-post)
Nordland Bondelag (e-post)
Nordland reindriftssamers fylkeslag v/Mads Kappfjell (e-post)
Nordland sau og geit v/Ann-Guro Hansen (e-post)
Norges Naturvernforbund – Nordland (e-post)
Reindriftsforvaltningen i Nordland (e-post)
Rovviltnemnda i Nordland (e-post)
Rovviltutvalget i Nordland bonde- og småbrukarlag (e-post)
Statens naturoppsyn i Nordland (e-post)